

BAB 7 : PERJUANGAN RAKYAT TEMPATAN MENGEMBALIKAN KEDAULATAN BANGSA

(1) Perjuangan mengembalikan kedaulatan di Kedah

1. Pendudukan Siam di Kedah
2. Tentera Siam memusnahkan rumah, rampas barang, dan menangkap tawanan untuk dijadikan hamba.
3. Penjajahan Siam kejam dan zalim.
4. Sultan dan rakyat Kedah menentang Siam untuk mengembalikan kedaulatan Kedah.
5. Siam ditentang hebat oleh rakyat Kedah di bawah pimpinan Sultan Ahmad Tajuddin.
6. Perang pembebasan Kedah turut dipimpin oleh Tunku Abdullah, Tunku Kudin (Syed Zainal Abidin), Tunku Long dan Tunku Muhammad Saad.
7. Perjuangan disokong oleh Tok Mo Ris dan pemimpin agama seperti Syeikh Abdul Kadir.
8. British bersubahat dgn Siam
9. Tunku Abdullah cuba membebaskan Kedah daripada Siam melalui Seberang Perai.
10. Serangan gagal kerana British membantu Siam.
11. Tunku Kudin menawan semula Kuala Kedah dari Melaka.
12. British hantar kapal perang untuk mengepung perairan.
13. Kedah terputus bekalan makanan dan bantuan tentera dari luar.
14. Tunku Kudin terkorban
15. Sultan Ahmad Tajuddin merancang menyerang Siam melalui

Bruas, Perak.

16. British berjaya mengesan gerakan ini

17. Sultan Ahmad Tajuddin ditangkap.

18. Kebangkitan menentang Siam di Kedah dipimpin oleh Tunku Muhammad Saad.

19. Tentera Kedah berjaya menawan semula selatan Kedah, Kota Kuala Kedah dan mara ke Songkla.

20. British membantu Siam menguasai Kedah semula.

21. Semangat rakyat Kedah menyebabkan Siam ingin berdamai.

22. Sultan Kedah menghantar putera baginda, Tunku Daei ke Bangkok untuk berunding.

23. Pada tahun 1842, Siam mengembalikan takhta Kedah kepada Sultan Ahmad Tajuddin.

24. Wilayah Perlis, Setul dan Kubang Pasu diasingkan dari Kedah.

(2) Perjuangan Dol Said di Naning

1. Naning terletak ant Rembau dengan negeri Melaka.

2. Penghulu Naning ialah Dol Said.

3. Pusat pentadbiran Naning terletak di Taboh.

(a) Faktor-faktor penentangan Dol Said di Naning

1. Dakwaan British – Naning sebahagian Melaka

i. Tahun 1824, British dan Belanda tandatangani perjanjian Inggeris-Belanda.

ii. Melaka diserahkan kepada British

iii. British mendakwa Naning sebahagian Melaka.

iv. British arahkan Naning mematuhi peraturan

v. Dakwaan British tidak dapat diterima oleh Penghulu Dol Said dan rakyat Naning sendiri.

2. Menentang pelaksanaan Undang-undang British;

i. British memperkenalkan peraturan

ii. Peraturan melarang penghulu membicarakan kes jenayah.

iii. Dol Said diberi amaran oleh British kerana menyelesaikan kes jenayah di Naning.

iv. Beliau diugut dilucutkan jawatan sekiranya beliau tidak mematuhi arahan British.

3. Menentang bayaran cukai;

i. Melalui Undang-undang 1830, British memaksa Naning membayar cukai satu per sepuluh daripada hasil keluaran pertanian.

(b) Perang British Naning Pertama

1. British mengisytiharkan Dol Said sebagai penderhaka.

2. British seramai 150 orang sepoi yang diketuai oleh Kapten Wyllie menyerang Dol Said.

3. Angkatan British berjaya ditewaskan oleh Dol Said.

4. Dol Said menggunakan taktik perang gerila.

5. Dol Said mendapat bantuan daripada :

i. Seri Menanti

ii. Sungai Ujong

iii. Johol

iv. Muar.

6. Yamtuan Muda Raja Ali dari Rembau hantar pasukan bantuan yang diketuai oleh Syed Sha'aban.

(c) Perang British Naning Kedua

1. British mendapati Naning tidak mudah dikalahkan
2. British berunding dengan Yamtuan Muda Raja Ali.
3. Yamtuan Muda Raja Ali bersetuju membantu British
4. British memberi amaran kepada penduduk Naning supaya tidak terlibat dalam perang Naning.
5. Tahun 1832, Kolonel Herbert dibantu oleh Rembau menyerang Naning buat kali kedua.
6. British berkubu di Alor Gajah – melancarkan serangan kedua.
7. Pakatan British-Rembau mengalahkan Naning.
8. Taboh ditawan dan rumah penduduk dibakar.
9. Dol Said berundur ke Seri Menanti dan menyerah diri kepada British.
10. British menyatukan daerah Naning dengan Melaka.
11. Dol Said diberi pencen dan rumah di Melaka.

(3) Perjuangan Rentap di Sarawak

1. Nama asal – Libau -bermaksud “pengoncang dunia”.
2. Juga digelar Raja Darat.
3. Pemimpin orang Iban di Sg Skrang dan Sg Saribas.
4. Slogan Rentap ialah “Agi Idup, Agi Ngelaban” bermaksud selagi hidup selagi berjuang.
5. Rentap menentang Brooke kerana keluarga Brooke menganggap orang Iban di Sg Skrang sebagai lanun.
6. James Brooke dirikan kubu di Nanga Skrang untuk mengawasi orang Iban.
7. Tindakan James Brooke menghapuskan petempatan orang Iban di Sg Skrang cetuskan kebangkitan
8. Rentap serang kubu James Brooke di Nanga Skrang.
9. Pasukan Rentap berjaya.
10. Pegawai Brooke iaitu Allan Lee terbunuh.

11. Kejayaan mengharumkan nama Rentap.
12. James Brooke menawan kubu Rentap di Sungai Lang dan seterusnya membakar perkampungan Rentap.
13. Pengikut Rentap berundur ke Bukit Sadok dan membina kubu di situ.
14. Perjuangan Rentap berjaya bertahan di Bukit Sadok dan dapat sokongan padu penduduk Iban.
15. Rentap digelar "Raja Ulu"
16. James Brooke hantar Tuan Muda Charles Brooke untuk serang kubu Rentap di Bukit Sadok.
17. Charles Brooke mempengaruhi orang Iban dan orang Melayu supaya serang kubu Rentap di Bukit Sadok.
18. Charles Brooke gagal menewaskan Rentap kerana kubu pertahanannya amat kukuh.
19. Rentap menggunakan Bujang Timbang iaitu sejenis meriam besi untuk menentang pasukan Brooke.
20. Charles Brooke sekali lagi memimpin pasukannya menyerang Bukit Sadok, tetapi beliau gagal menewaskan Rentap.
21. James Brooke menyerang Rentap di Bukit Sadok.
22. Rentap dapat ditewaskan.
23. James Brooke bakar kubu serta rumah pengikut Rentap.
24. Rentap berundur ke Entabai
25. Sebelum sempat meneruskan perjuangannya Rentap telah meninggal dunia.

(4) Perjuangan Sharif Masahor di Sarawak

1. Sharif Masahor ialah pembesar Sarikei di Sg Rajang.
2. Dilantik oleh Sultan Abdul Mu'mein (Sultan Brunei).
3. Berpengaruh di kalangan Melanau dan orang Iban.

4. Kewibawaan Sharif Masahor tergugat apabila Sarikei diletakkan di bawah pentadbiran Brooke.
5. James Brooke ambil wilayah Sg Rajang daripada Sultan Brunei.
6. Pembinaan kubu di Kanowit dan pelantikan Henry Steele sebagai wakil British dianggap mengambil alih kuasa pentadbiran Sharif Masahor.
7. Sharif Masahor menentang tindakan James Brooke
8. Sharif Masahor dgn 150 buah perahu menyerang Mukah.
9. Beliau mengusir Pangeran Matusin yang menyokong peluasan kuasa James Brooke.
10. James Brooke melucutkan kuasa Sharif Masahor di Sarikei.
11. Tindakan James Brooke melucutkan kuasa Sharif Masahor menyebabkan kemarahan.
12. Sharif Masahor berpakat dengan Datu Patinggi Abdul Ghapur dari Kuching untuk mengusir keluar James Brooke dari Sarawak.
13. Pasukan Sharif Masahor serang Kanowit.
14. Peristiwa membimbangkan Eropah di Sarawak.
15. Sharif Masahor, Datu Patinggi Abdul Ghapur dan Temenggung Hashim dari Sadong membuat pakatan sulit untuk menyerang Kuching bagi menggulingkan pemerintahan Brooke.
16. Pasukan Charles Brooke dengan bantuan Belanda menahan Datu Patinggi Abdul Ghapur.
17. Datu Patinggi Abdul Ghapur dipenjarakan di Betawi.
18. Kapal pasukan Sharif Masahor ditenggelamkan
19. Sharif Masahor berundur ke Mukah.
20. James Brooke paksa sultan Brunei menyerahkan Mukah dan menahan Sharif Masahor.
21. Sharif Masahor dibuang negeri ke Singapura.

(5) Perjuangan oleh Banting dan Asun

1. Pentadbiran Brooke menghadapi kebangkitan penentangan pimpinan Banting dan Penghulu Asun
3. Banting – pemimpin orang Iban di Sg Batang Lupa.
4. Penghulu Asun – pemimpin orang Iban di Sg Kanowit.
5. Menentang peluasan kuasa Brooke di wilayah mereka.

(5) Perjuangan Dato' Maharaja Lela di Perak

1. Dato' Maharaja Lela – Orang Besar Berlepas Perak.
2. Beliau ialah penghulu di Pasir Salak.
3. Menimbulkan konflik antara J.W.W. Birch, sultan dan pembesar Perak
4. Birch memaksa Sultan Abdullah menandatangani pengisytiharan yang membolehkan British mengambil hak mengutip cukai.
5. Baginda diugut akan diturunkan takhta jika enggan menandatangani.
6. Birch bakar rumah Raja Ngah Orang Perak kerana meneruskan kutipan cukai bijih timah di Bidor
7. Birch memperkenalkan beberapa cukai baru.
8. Sultan Abdullah didesak menandatangani perisytiharan penyerahan kuasa kepada pihak British
9. Pengisytiharan menyebabkan kuasa mentadbir negeri diserahkan kepada Residen.
10. Residen berkuasa melantik hakim, mengurus kutipan cukai dan melantik penghulu.
11. Birch dibenci kerana mengharamkan perhambaan yang menjadi adat resam orang Melayu

12. Birch menyimpan hamba perempuan di rumahnya.
13. Raja Abdullah, Raja Ismail dan Dato' Maharaja Lela bermesyuarat di Durian Sebatang – ambil keputusan untuk membunuh Birch.
14. Dato' Maharaja Lela dan pengikutnya iaitu Dato' Sagor, Pandak Indut dan Sepuntum menawarkan diri untuk membunuh Birch.
15. Birch tiba di Pasir Salak untuk menyebarkan surat pengisytiharan mengambil hak memungut cukai oleh British.
16. Penduduk Pasir Salak bertindak mengoyak surat
17. Dato' Maharaja Lela dan pengikutnya mengambil kesempatan untuk membunuh Birch.
18. British menyerang Pasir Salak.
19. Pertempuran pejuang Perak dgn British berlaku
20. Dato' Maharaja Lela dan Dato' Sagor memimpin perjuangan mempertahankan Pasir Salak.
21. Pasukan British berjaya dikalahkan. Pertempuran dikenali sebagai Perang Perak.
22. British dapat bantuan tentera dr India dan Hong Kong – akhirnya mengalahkan perjuangan di Perak.
23. Dato' Maharaja Lela, Dato' Sagor, Pandak Indut dan Sepuntum dijatuhi hukuman gantung sampai mati.
24. Sultan Abdullah dan Ngah Ibrahim dibuang negeri ke Pulau Seychelles.
25. Raja Ismail dibuang negeri ke Johor.

(6) Perjuangan Yamtuan Antah di Negeri Sembilan

1. Yamtuan Antah sebagai Yamtuan Seri Menanti.
2. Wilayah jajahan Seri Menanti — Terachi, Ulu Muar, Gunung

Pasir dan Jempol.

3. Yamtuan Antah tidak bersetuju dengan tindakan Dato' Kelana Syed Abdul Rahman dari Sg Ujong menandatangani perjanjian dengan British kerana ia membenarkan British masuk ke Sungai Ujong.

4. Tindakan Dato' Kelana mengeruhkan hubungan antara Yamtuan Antah dengan Dato' Kelana.

5. Yamtuan Antah tidak iktiraf Dato' Kelana sebagai pemerintah Sungai Ujong.

6. Hubungan Yamtuan Antah dengan Dato' Kelana bertambah meruncing apabila Dato' Kelana mengisytiharkan Terachi sebagai wilayahnya.

7. Tindakan itu dibantah oleh Yamtuan Antah kerana Terachi merupakan wilayah jajahan Seri Menanti yang sepatutnya di bawah kuasa Yamtuan Antah.

8. P.J. Murray, Residen British di Sungai Ujong menghantar tentera dan juru ukur untuk membuat siasatan tentang pertikaian itu.

9. Yamtuan Antah menghantar pengikutnya menuntut supaya pihak British menghentikan tugas mengukur kawasan antara Terachi dengan Kuala Pilah.

10. Pertikaian mencetuskan pertempuran.

11. Kebangkitan Yamtuan Antah mendapat sokongan :

i. Dato' Siamang Gagap

ii. Tenku Besar Tampin

iii. penduduk Rembau

iv. Jelebu

v. Johol.

12. Yamtuan Antah menawan Paroi dan bina kubu

13. British menawan semula Paroi setelah mendapat bantuan tentera dari Negeri-Negeri Selat.

14. Yamtuan Antah berundur ke Bukit Putus dan seterusnya ke Johor.
15. Maharaja Abu Bakar dari Johor menasihati baginda supaya berdamai dengan pihak British
16. Yamtuan Antah berunding dengan Gabenor Negeri-Negeri Selat iaitu William Jervois.
17. Yamtuan Antah diiktiraf sebagai Yamtuan Besar di Seri Menanti
18. Rundingan membuka peluang kepada British meluaskan pengaruhnya ke Negeri Sembilan.
19. Dato' Siamang Gagap di Seri Menanti membantah perdamaian dengan pihak British.
20. Beliau tidak bersetuju dengan keputusan Yamtuan Antah berdamai dengan British.

(7) Perjuangan Dato' Bahaman di Pahang

1. Dato' Bahaman dianugerahkan gelaran Orang Kaya Dato' Setia Perkasa Pahlawan Semantan.
2. Anugerah diberikan kerana kegagahan dalam Perang Saudara di Pahang dan Perang Klang
3. Beliau dilantik pembesar Temerloh setelah kematian Orang Kaya Indera Segara.
4. Beliau mempelopori kebangkitan menentang British di Pahang.
5. Dato' Bahaman menentang tindakan British melantik E.A. Wise sebagai Pegawai Majistret dan Pemungut Hasil di daerah Temerloh.
6. Dato' Bahaman dilarang mengutip cukai di daerah kekuasaannya iaitu Temerloh.
7. Konflik antara Dato' Bahaman dengan British menjadi serius

apabila E.A. Wise mendirikan balai polis di Lubuk Terua tanpa berunding dengannya terlebih dahulu.

8. Beliau menganggap British mencero boh kawasannya serta mengancam kedudukannya.

9. Keengganan Dato' Bahaman mematuhi arahan British menyebabkan Hugh Clifford menganggapnya sebagai penderhaka.

10. British memaksa Sultan Ahmad melucutkan gelaran Dato' Setia Perkasa Semantan milik Dato' Bahaman.

11. Tindakan British memalukannya.

12. Dato' Bahaman bersumpah menghalau British keluar dari Pahang.

13. British tangkap 3 orang pengikut Dato' Bahaman kerana mengutip hasil hutan tanpa kebenaran.

14. Dato' Bahaman dan pengikutnya menyerang Balai Polis Lubuk Terua.

15. Mencetuskan perang dengan British.

16. Clifford menawan semula Lubuk Terua tetapi Clifford tewas dalam pertempuran di Kelubi.

17. Clifford meminta bantuan dari Singapura.

18. British memaksa Sultan Wan Ahmad menamatkan kebangkitan rakyat Pahang.

19. Pasukan tentera dinamakan Gerakan Sultan ditubuhkan.

20. Sultan Wan Ahmad dilantik mengetuai gerakan.

21. J.P. Rodger turut serta dalam "Gerakan Sultan".

22. Gerakan Sultan menawan kubu Dato' Bahaman di Bentong.

23. Dato' Bahaman menawan semula Lubuk Terua.

24. Dato' Bahaman dapat sokongan Tok Gajah dan anaknya, Mat Kilau.

25. British sekali lagi menyerang Lubuk Terua.

26. Pejuang Pahang berundur ke Kelantan dan Terengganu.

27. Di Terengganu, Ulama Tok Ku Paloh menyemarakkan semangat pejuang Pahang berjihad menentang British.
28. Dato' Bahaman tawan Kuala Tembeling dan Jeram Ampai.
29. British hantar Kolonel Walker untuk menawan semula Jeram Ampai.
30. Dato' Bahaman, Tok Gajah dan Mat Kilau berundur ke Kelantan.
31. Peristiwa itu menandakan berakhirnya perang menentang British di Pahang.
32. Kebangkitan menyebabkan British menanggung hutang yang banyak.
33. Sultan Ahmad dipaksa selesaikan hutang.

(8) Perjuangan Mat Salleh di Sabah

1. Mat Salleh dilahirkan di Inanam
2. Menjadi pemerintah di Sungai Sugut.
3. Mat Salleh berketurunan Bajau dan Suluk
4. Mewarisi sifat kepahlawanan dan berani berperang.
5. Mat Salleh dikatakan mempunyai jaket kebal yang akan dipakai ketika berjuang menentang SBUB.
6. Kebangkitan Mat Salleh berpunca kesan perjuangan jihad orang Sulu menentang Sepanyol di selatan Filipina.
7. Mat Salleh menentang SBUB di Sabah kerana SBUB memperkenalkan peraturan baru yang amat membebankan seperti amalan buruh paksa, cukai beras dan lesen perahu.
8. Mat Salleh dan orang pembesar tempatan ke Sandakan untuk berunding dgn Gabenor Beauford iaitu C.V. Creagh.
9. Ingin berunding tentang masalah cukai dan tindakan kekerasan pegawai SBUB terhadap penduduk tempatan.
10. Mat Salleh tidak dilayan

11. Setelah menunggu 10 hari, beliau meninggalkan Sandakan.
12. Gabenor Beauford anggap Mat Salleh mengancam SBUB.
13. SBUB membakar dan musnahkan kampungnya.
14. SBUB menawarkan hadiah kepada sesiapa yang berjaya menangkap Mat Salleh.
15. Mat Salleh mendirikan kubu di Ranau dan membakar Pulau Gaya.
16. Mat Salleh menyerang Ambong.
17. William Cowie, iaitu Pengarah Urusan SBUB tidak berupaya mengalahkan Mat Salleh.
18. William Cowie menawarkan perdamaian dan pengampunan kepada Mat Salleh.
19. Rundingan diadakan antara Mat Salleh dengan Cowie di Menggatal
20. Mat Salleh dan pengikutnya diberi pengampunan.
21. Penduduk Inanam yang melarikan diri semasa kekacauan dibenarkan kembali semula.
22. Mat Salleh dibenarkan mentadbir Tambunan.
23. Mat Salleh diminta melaporkan pergerakannya kepada SBUB.
24. SBUB tidak menepati janji dan mengambil alih pentadbiran Tambunan
25. Mat Salleh rasa tertipu
26. Mat Salleh membina kubu di Kampung Teboh, Tambunan
27. SBUB serang kubu Mat Salleh
28. SBUB berjaya menewaskan Mat Salleh
29. Mat Salleh terkorban.
30. Perjuangan Mat Salleh diteruskan oleh pengikutnya iaitu Mat Sator dan Kamunta.

(9) Perjuangan Antanom di Sabah

1. Antanom – ketua kaum Murut di Rundum
2. Antanom memimpin orang Murut
3. Orang Murut dijadikan buruh paksa membina jalan di pedalaman.
4. Mereka dipaksa memasang kawat telegraf antara Tenom dengan Rundum.
5. Hak orang Murut diceroboh, apabila SBUB melarang mereka membuka tanah baru.
6. Kesannya mereka kekurangan beras kerana tidak dapat menanam padi di tanah baru.
7. Suami isteri kaum Murut dikehendaki tinggal berasingan di sebelah-menyebelah tebing sungai.
8. Mereka dikenakan satu dolar bagi setiap kali berkunjung.
9. Jika mereka ada dua orang anak, salah seorang daripadanya akan diambil oleh SBUB dijadikan buruh paksa
10. Antara cukai yang membebankan ialah cukai kepala, cukai tanaman pindah dan cukai tangkapan ikan besar serta memelihara anjing.
11. SBUB menceroboh kawasan hutan untuk pembinaan jalan.
12. Kaum Murut membantah tindakan itu kerana mengikut kepercayaan mereka pencerobohan ini akan mengganggu roh nenek moyang mereka.
13. Antanom menyatukan orang Murut menentang SBUB
14. Antanom menyerang Pensiangan dan membakar bangunan kerajaan di situ.
15. Antanom menyerang Rundum.
16. Pejabat pentadbiran SBUB di Rundum telah dimusnahkan.
17. Antanom membina kubu di Sungai Selangit .
18. SBUB hantar tentera menyerang kubu Antanom.
19. Antanom serta 400 orang Murut terkorban
20. Penentangan ini dikenali kebangkitan Rundum.

21. SBUB mengenakan tindakan tegas terhadap pengikut Antanom.
22. Lapan orang kanan Antanom dibuang daerah ke Kudat.
23. Ada pengikut menjadi buruh paksa memasang kawat telegraf dari Kimanis hingga ke Keningau.
24. SBUB mengarahkan orang Murut bersumpah taat setia.
25. Orang Murut berpindah ke pedalaman Kalimantan sebagai tanda protes terhadap SBUB.

(10) Perjuangan Tok Janggut di Kelantan

1. Tok Janggut – pendidikan pondok di Kelantan dan Makkah.
2. Tok Janggut mahir dalam ilmu silat.
3. Beliau menetap di Kg. Nering dan bekerja sebagai petani dan peniaga.
4. Tok Janggut menentang peraturan tanah yang mewajibkan petani membayar cukai tanah.
5. Sentimen anti-British meningkat apabila Britain menyerang Turki Uthmaniyah semasa Perang Dunia Pertama.
6. Kerajaan Turki Uthmaniyah menyeru umat Islam di seluruh dunia supaya berjihad menentang penjajahan Barat. Tok Janggut menyahut seruan itu dan menentang British di Pasir Puteh.
7. Petani dikehendaki membayar cukai pokok kelapa berbuah, pokok pinang, sirih dan kerbau.
8. Peraturan baru membebankan rakyat.
9. Penduduk hadapi masalah membayar cukai kerana pejabat bayaran cukai jauh di bandar.
10. Tok Janggut beberapa kali pergi untuk membayar cukai tetapi gagal.
11. Mereka yang gagal membayar cukai akan ditangkap dan didenda.

12. Sikap biadap pegawai British menambah kemarahan penduduk tempatan
13. Encik Abdul Latif iaitu Pegawai Daerah Pasir Puteh menghantar Sarjan Che Wan menangkap Tok Janggut yang gagal membayar cukai.
14. Sarjan Che Wan mati ditikam oleh Tok Janggut.
15. Tok Janggut, Engku Besar Jeram, Penghulu Adam dan Che Sahak Merbol menyerang Pasir Puteh.
16. Berjaya menduduki Pasir Puteh selama 3 hari dan isytiharkan Pasir Puteh bebas daripada British.
17. Ungku Besar Jeram iaitu Tuan Ahmad dilantik sebagai Raja Pasir Puteh
18. Tok Janggut sebagai Perdana Menteri.
19. British tawarkan hadiah sesiapa yang berjaya menangkap Tok Janggut
20. British bakar rumah Tok Janggut dan pengikutnya
21. Tindakan itu menyebabkan Tok Janggut menyerang Pasir Puteh lagi.
22. British menyerang Tok Janggut yang berkubu di Kg. Dalam Pupuh, Saring.
23. Tok Janggut terkorban.
24. Mayat Tok Janggut diarak ke Pasir Puteh dan Kota Bharu. Mayat digantung songsang di Padang Balai Besar, Kota Bharu selama empat jam.
25. Dikebumikan di Pasir Pekan.

(11) Perjuangan Hj Abdul Rahman di Terengganu

1. Dikenali nama Hj Abdul Rahman Limbong kerana kerap ke Limbong, Kemaman mengajar agama.

2. Berjuang membela petani yang ditindas dalam Kebangkitan Tani
3. Peraturan tanah baru – petani yang ingin membuka tanah dan bercucuk tanam harus dapatkan pas kebenaran dgn bayaran 50 sen.
4. Peraturan sama dikenakan jika penduduk menebang pokok dan mengutip hasil hutan
5. Peraturan membebaskan petani miskin.
6. Undang-undang Kawalan Binatang Buas melarang penduduk memburu binatang liar.
7. Mereka yang ingkar – dikenakan denda 500 dolar dan senapang mereka akan dirampas.
8. Peraturan tanah mewajibkan penduduk mendaftar tanah mereka dengan bayaran.
9. Menurut Hj Abdul Rahman Limbong tanah adalah hak Allah dan rakyat bebas mengerjakannya
10. Hj Musa Abdul Ghani sifatkan peraturan British sebagai bertentangan dengan syariah Islam.
- 11. Kebangkitan tahun 1922;**
  - i. Petani di Kuala Telemong menentang peraturan baru dengan membersihkan tanah tanpa mengambil pas kebenaran.
  - ii. British menangkap 43 orang petani dan mendakwa mereka di Mahkamah.
  - iii. Pihak British gagal mematahkan hujahnya bahawa tanah adalah hak Allah dan bukan hak negeri.
  - iv. Mahkamah menerima hujah tersebut dan membebaskan para petani.
- 12. Kebangkitan tahun 1925;**
  - i. Petani berkumpul di Kuala Telemong untuk bercucuk tanah
  - ii. Mereka membersihkan tanah milik Tengku Nik Maimunah dan tanah milik kerajaan.

iii. Tindakan tersebut dilakukan setelah mereka mengetahui British akan memberi konsesi tanah tersebut kpd saudagar Cina
iv British desak Sultan Sulaiman bertindak terhadap Haji Abdul Rahman Limbong

v. Haji Abdul Rahman Limbong menjelaskan kepada sultan bahawa pentadbiran British di Kuala Berang telah menindas rakyat.

13. Kebangkitan tahun 1928;

i. British mengancam mengambil tindakan undang-undang terhadap petani yang enggan membayar cukai.

ii. Ancaman itu menyebabkan petani berhimpun di Marang, Kuala Telemong & Kuala Berang.

iii. isytiharkan perang terhadap British.

iv. menduduki balai polis serta bangunan kerajaan di Kuala Berang dan mengibarkan bendera merah.

v. British meminta bantuan tentera Negeri Melayu Bersekutu

vi. Pertempuran berlaku di Padang Kacong.

vii. Seramai 12 orang petani terkorban.

viii. Haji Abdul Rahman Limbong ditangkap.

ix. Haji Abdul Rahman Limbong dibawa ke Balai Polis Kuala Terengganu – dibicarakan

x. Haji Abdul Rahman Limbong dijatuhi hukuman buang negeri ke Makkah.